

AVİM
AVRASYA İNCELEMELERİ MERKEZİ
CENTER FOR EURASIAN STUDIES

BALKANLAR BAŞKA BAHARA - YENİ ADANA - 19.10.2021

Hasan Sevilir AŞAN

Ambassador (R)

Blog No: 53
20.10.2021

Yeni Adana (19 Ekim 2021)

Hasan Sevilir AŞAN*

Avrupa Birliği liderliği geçtiğimiz haftalarda AB Dönem Başkanı Slovenyanın Brdo Kalesinde altı Balkan ülkesi lideriyle bir araya geldi.

Arnavutluk, Makedonya, Bosna Hersek, Sırbistan, Karadağ ve Kosova liderlerinin hazır bulunduğu zirvede, üyelik perspektiflerinde somut ilerleme bekleyen ülkeler beylik niyet beyanları karşısında yeni bir hayal kırıklığı yaşadı.

AB, yaklaşık 20 yıl önceki üyelik vaadini yine tekrarlarken, Balkanlılar, hukuk devleti olmaları, yolsuzlukla mücadele etmeleri ve reform ödevlerini yeniden hatırlattı. Bütünleşme sürecini hızlandıracağız, aynı ailenin bireyleriyiz, sizler arka bahçemizsiniz, siz olmadan eksiğiz, mesajları verdi.

Bölgenin görünürlüğünü arttırmak, dış yatırımları teşvik için 30 milyar Euro verileceğini bildirdi.

Zirvede ayrıca Batı Balkanların Avrupaya ait olduğu, üyelik süreçlerinin uzaması halinde bölgenin Çin, Rusya ve Türkiye etkisine girebileceği tehlikesi de konuşuldu.

AB ŞEMSİYESİ

1990 demir perde dönüşümü ile Yugoslavyadan kopan altı yeni cumhuriyet hala istikrara kavuşmamış olup, uluslararası aktörlerin katalizörlüğünde kalıcı barış arayışını sürdürmekte.

Tek kutuplu dünyaya doğan yeni Balkan cumhuriyetleri, AB ve NATOyu alternatifi olmayan tek dış politika hedefi olarak görüp, bekalarını AB ve NATO şemsiyesine bağlamıştır.

Balkan tarihçileri, AB yönelimleri farklı aşamalarda olsa da yeni cumhuriyetlerin tamamının Brükseli yeni İstanbul olarak gördüklerini kabul etmektedir.

ABnin tüm Balkanları eş zamanlı olarak bünyesine almasıyla sınırların gevşeyeceği, serbest dolaşımlı bölgede nispeten istikrar sağlanacağı büyük beklenti yaratmıştır.

Ancak kendi içinde kritik yapısal sorunlar yaşayan Birliğin isteksiz, dağınık politikaları ümitleri boşa çıkarmaktadır.

ABnin yavaşlığı Bosna Hersek, Kosova, Makedonya gibi çok uluslucoğrafyalarda istikrarsızlığı arttırdığı görülmekte.

SLOVENYA ÖNERİSİ

Slovenyanın AB Dönem Başkanlığı hazırlıkları çerçevesinde bölgeye ilgisini göstermek için Balkanlardaki istikrarsızlığa çözüm olarak radikal öneriler içeren bir diplomatik fikir kâğıdını el altından üye ülkelere iletmişti.

Tepkiler karşısında yalanlanmış olmasına rağmen AB içinde elden ele dolaştırıldığı belirtilen çalışma kâğıdında, Balkanlardaki kronik etnik sorunların ancak Büyük Arnavutluk, Büyük Sırbistan ve Büyük Hırvatistanın ihdası ile çözülebileceğine işaret edilmektedir.

Balkanlarda yeni bir tartışmayı tetikleyen Sloven önerileri Bosna Hersekin Sırbistan ve Hırvatistan arasına paylaşılmasını, Kosovanın Arnavutlukla birleşmesi fikri üzerine inşa edilmiş olup Balkanları etnik temelli üç coğrafyaya ayırarak en az altı yedi ülkenin sınırlarını yeniden çizmekte.

Bölge ülkelerinden ilk tepkiler, son radikal dönüşümden 30 yıl sonra yeniden etnik temelde çözümler aranmasının Balkanları yeni acılara ve istikrarsızlıklara sürükleyebileceği şeklinde tezahür etmiştir.

BALKAN TÜRK CUMHURİYETİ

Slovenya önerileri Balkanlarda yeni bir etnik paylaşım tartışmasının da yolunu açmıştır.

Pandoranın etnisite kutusunun açılması, Balkan halkları için eski acı hatıraların

canlanması, plebisit, referandum gibi yıpratıcı süreçlerin başlaması anlamına gelmektedir.

Balkanları üç etnik coğrafyaya paylaştıran fikirler demetinde Balkan halklarından Boşnaklar ve Türkler için ne öngörüldüğü bilinmemekle birlikte, önerilen paylaşım trafiğine bakıldığında Boşnakların ve Türklerin ortada bırakıldığı veya diğer etnisitelere ilhak olacağı anlaşılmakta.

Bu noktada, Sancak ve B-H Boşnaklarını kapsayan bir Boşnak Devleti kurulması ve Kosova ve Makedonya paylaşımları dışında bırakılan Türklerin bir Balkan Türk Devleti kurma talepleri sürpriz sayılmayacaktır.

Balkan Türk Cumhuriyetinin, istemeleri halinde kendisine yakın olan bazı diğer toplulukları da içerebileceği akla gelmektedir.

Anlaşıldığı kadarıyla, Slovenler, Balkanlardaki boşluklardan Türkiyenin yararlandığı uyarısında bulunarak, Türklerin daha çok Bosna Hersek ve Makedonyada etkili olduğuna dikkat çekmiştir.

Slovenyanın etnik paylaşımlı çözüm önerilerinin Brdo Zirvesi kapalı toplantılarında ele alınıp alınmadığı bilinmemekte. Bilinen, Balkanların Rusya, Çin ve Türkiye etkisine bırakılmaması için AB üyelik süreçlerinin hızlandırılmasına ilişkin istişareler yapıldığıdır.

Rusya, Çin ve Türkiye tehlikesine dikkat çekilmesine karşın AB liderliğinin Batı Balkanlara üyelik konusunda takvim içeren somut adım atamamış olması, böyle bir tehlikeyi ciddiye almadığı veya karar alma mekanizmalarındaki atalet olarak anlaşılmalıdır.

AB ve Batı Balkanlar zirvesinden çıkan sonuç, Balkanların üyelik umutlarının yine başka bir bahara kaldığıdır.

https://yeniadana.net/kose-yazilari/_balkanlar_baska_bahara-6166.html

* *(E) Büyükelçi*

Yazar hakkında :

1977 yılında Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'nden mezun olmuştur. Dışişleri Bakanlığı'nda 1979 □□□□ yıllarında Personel ve Özlük İşleri Dairesi Başkanlığı'nda Aday İdari Memur olarak görev almış ardından çeşitli yurt içi ve yurt dışı görevlerde bulunmuştur. 1997-1999 yılları arasında Tebriz Başkonsolosu, 1999-2001 yıllarında Personel Daire Başkanı, 2001-2005 yıllarında Melbourne Başkonsolosu, 2005-2009 yılları arasında Balkanlar ve Orta Avrupa Genel Müdür yardımcısı olmuştur. 2009-2013 yılları arasında Arnavutluk Büyükelçisi olarak görev yapmıştır. 24 Mayıs 2014 tarihinde Dışişleri Bakanlığı müşavirliğine atanmış olup 2014 yılında Çanakkale Savaşları Yüzüncü Yıl Anma Törenleri Koordinatörü ve G20 Türkiye dönem başkanlığı döneminde ise G20 Liderler Zirvesi Lojistik Görev Gücü Başkanı olarak görev yapmıştır. 30 Ocak 2017 - 4 Ocak 2019 tarihleri arasında Güney Sudan Büyükelçisi olarak görev ifa etmiştir.

Atıfta bulunmak için: ASAN, Hasan Sevilir. 2026. "BALKANLAR BAŞKA BAHARA - YENİ ADANA 19.10.2021." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Blog No.2021 / 53, Ekim 20. Erişim Kasım 17, 2026. https://avimbulten.org/Blog/BALKANLAR-BASKA-BAHARA-YENI-ADANA-19-10-2021

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır